Цана асобнага нумару 15 гр. Przesyłka opłacona ryczałtem.

№ 73 (124). Вільня, Субота 8 Кастрычніка 1927 г. Год III.

СЯЛЯНСКАЯ НІВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзіны апрача сьвята.
Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска:
на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал., на 6 месяцау 4 зал., на год — 8 зал.
Для заграніцы удвая даражэй.
Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі
ВЫХОДЗЕ Ў СЕРАДУ І СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Жыхары м. Горадні, Беларусы работнікі і інтэлігенцыя! Галасуйце за сьпісак № 12

Нацыяналізм і інтэрнацыяналізм.

Пасол А. Пашчук, адзін з лепшых дзеячоў камуністычнага руху ў Польшчы, на гэтых днях выступіў з соймавай камуністычнай фракцыі. Гэта выступленьне знайшло шырокі адгалос ня толькі сярод украінскіх, але і сярод іншых палітычных груп.

Пакіданьне камуністычных пазыцыяў, належыць да гэтак рэдкіх выпадкаў, што крок гэты трэба ўважаць за вынік глыбокай унутранай барацьбы і актам назвычайнай грамадзкай адвагі.

Ніжэй падаем гутарку карэспандэнта газэты „Діло“ з пaслом Пашчуком.

— Наскольки камэнтары польскай прэсы да весткі аб Вашым выхадзе з соймавай камуністычнай фракцыі адпавядаюць праўдзе?

— Што датычыць кароткіх зацемак у „Работніку“ і іншых варшаўскіх польскіх газэтах ад 16-га верасьня, то яны апіраюцца на даных праз мяне інфармацыях. Я сапраўды выступіў з камуністычнай фракцыі, а прычыны гэтага кроку—гэтакія:

Найважнейшая прычына гэта тая, што соймавая камуністычная фракцыя бароне ўкраінскія інтарэсы не з пагляду дабра *для самага ўкраінскага народу, а для інтэрнацыянальнага камунізму*. Мне здавалася спачатку, што адно з другім можна пагадзіць, дзеля таго, марксізм у ленінскай інтэрпрэтацыі ставіць сабе ў аснову, так клясавае, як і поўнае нацыянальнае вызваленьне. Практыка і тут, на грунце Сойму і там, дзе гэтыя ідэі праводзяцца ў жыцьцё,—паказала і паказвае разрыў між тэорыяй і зьдзейсьненьнем яе.

Віной гэтаму—ёсьць тое, што цэнтрам камунізму ёсьць—Масква, а рэалізатарамі вялікіх ідэяў марксізму зьяўляюцца маскалі, прапятыя да глыбіні маскоўскім вялікадзяржаўніцкім імпэрыялізмам. Сьледзючы за адносінамі і ходам падзеяў на Радавай Украіне, я прышоў да перакананьня, што саюзная радзянская канстытуцыя ёсьць вопраткай, пад якой вядзецца далей поўнае эканамічнае і палітычнае, а на'т, панекуль, культурнае ўнезалежненьне ад Масквы. Усе бязумоўна вялізарныя нацыянальна-культурныя здабычы Наддняпроўскай Украіны ў апошніх гадох здабыты дзякуючы сьцыхійнаму ўзросту нацыянальнай і сацыяльнай сьведамасьці ўкраінскага народу і націску на кіруючую чужацка-нацыянальную ерархію. У соймавай камуністычнай фракцыі маскалёў няма, ёсьць затое Палякі. І вось, я бліжэй пазнаўшы таварышаў па фракцыі Палякаў, пераканаўся, што калі-б у Польшчы настала дыктатура пралетарыяту і яны прышлі да ўлады, то ўкраінскае нацыянальнае пытаньне ў Польшчы разьвязалася-б імі так, як разьвязваецца „рікапістамі“ ў Радавай Украіне.

Я зразумеў, што немагчыма праводзіць поўнае сацыяльнае вызваленьне народу пад інтэрнацыянальнымі лёзунгамі, пакуль ён не здабудзе поўнага нацыянальнага раскрапашчэньня.

— Якое-ж цяпер Ваша становішча да кампартыі?

— Вось, пераверыўшы дакладна свой сьветапагляд, пасьля глыбокай аналізы сваіх думак і пачуцьця, я ня мог даўжэй стаяць на становішчы камунізму і камуністым перастаў быць. Да жаднае партыі цяпер не належу. Ці ўступлю ў адну з існуючых украінскіх партыяў, гэта будзе відаць, якой найлепш зыйдуся на грунце рэальнай грамадзкай працы.

— З якімі элемэнтамі ўважаеце для сябе магчымым далейшае супрацоўніцтва?

— З тымі, якія стаяць на грунце нацыянальных ідэалаў, ды з боку сацыяльнага баронюць сялянства і работнікаў і працоўную інтэлігенцыю ад вызыску капіталізму. Што датыча соймавага грунту, то я падаў ужо заяву аб павароце ў украінскую парламэнтарную рэпрэзэнтацыю.

— Ці ня думаеце, што Ваша сьмелае выступленьне з камуністычнай фракцыі будзе мець які ўплыў на становішча Вашых былых фракцыйных таварышаў Украінцаў?

— Гэтага ня ведаю. Свой крок я зрабіў пасьля доўгай і цяжкай барацьбы ў сваім сумленьні. Цяпер мне лягчэй. Магу хіба пажадаць усім украінскім дзеячам, якія расчараваліся ў вартасьці тэорыі, якую прынялі і наагул да якой прысталі, каб знайшлі ў сабе грамадзкую адвагу прызнацца да памылкі і завярнуць з дарогі.

Арышты Літвіноў.

У ночы з 4-га на 5-га кастрычніка між 1-ай а 3-цяй гадзінай, у Вільні і ў Віленшчыне адбыліся рэвізіі сярод усіх палітычных і грамадзкіх літоўскіх дзеячоў. Мундуровая паліцыя разам з цывільнай (сышчыкамі) зрабілі павальныя рэвізіі і ня гледзячы на непажаданыя для сябе вынікі рэвізіяў, шмат Літвіноў арыштавалі і пасадзілі ў вастрог на Лукішкі. Паводле вестак в польскіх газэт, арыштавана 20 асоб Літвіноў.

Каго арыштавалі.

У Вільні сярод Літоўцаў арыштавалі наступных асоб: кс. К. Чыбіраса, кс. Ф. Беляўскага, кс. Н. Раштуса, кс. П. Краўляліса, кс. В. Ташкуна, М. Гірдзюль, Е. Лукашэвіч, А. Стэфановічыху, Б. Лешкевіча, К. Алексу, М. Жукоўскую, П. Вайтуляніса і П. Каразя.

З гэтых асоб П. Каразя улады выкінулі з граніц Польшчы.

На абшары Сьвенцянскага пав. арыштавалі: кс. В. Бобіна і кс. В. Крыштапаніса.

Па абшарах Віленска-Троцкага пав. арыштавалі кс. А. Рукаса і кс. Корвяліса.

Усіх арыштованных пасадзілі у вастрог на Лукішках у Вільні. Арышты Літвіноў носяць выключна палітычны характар і відацьмаюць на мэце змусіць Літву лічыцца з Польшчаю. Польскія газэты не падаюць канкрэтнай віны арыштаваных, а проста лічуць іх толькі „антыпанствоўцамі“.

Рэвізіі.

Адначасна з арыштамі ў Вільні адбыліся рэвізіі: у кватэрах наступных: Я. Радзевіча, В. Кайрукштіса, А. Кротуліса, М. Станкевіча, Г. Гогобіча, В. Будрэвіча і ў літоўскай вучыцельскай сэмінарыі.

Зачыненьне літоўскіх школ.

Па загаду ўраду м. Пілсудскага дня 5-га кастрычніка на абшары Віленскага ваяводства польскія ўлады зачынілі: Літоўскую Вучыцельскую Сэмінарыю ў Вільні і 48 літоўскіх прыватных школ утрымліваных Асьветным Таварыствам „Rytas“, а іменна: на абшары Віленска-Троцк. пав. 25 школ, на абшоры Сьвенцянскага пав. — 5 школ і на абшары Лідскага пав. 18 школ.

Сьледзтва у справе Трайковіча.

Сьледзтва, якое вядося ў Вільні ў справе забіцьця Трайковіча ў савецкім пасольстве, выказвае правакацыйны характар гэтага забіцьця. Як аказалася, Трайковіч быў уцягнуты ў дружбу з нейкім Брукам, агентам савецкім, які шпікаваў дзейнасьць тутэйшай эміграцыі расейскай і Голубам—арганізатарам Камсамолу, сябрам „Грамады“, абодвы ўдавалі манархістых. Брук, некалькі дзён таму, уцёк у Данцыг, дзе зрабіўся працоўнікам данцыгскага савецкага прадстаўніцтва. Адначасна сцьверджана, што Трайковіч перад выездам у Варшаву заходзіў да Голуба, з якім быў у найлепшых адносінах. Цяпер Голуб скрыўся няма ведама куды. Гэтымі днямі зьявіўся ў Вільні бацька Брука, які прыехаў з Расеі, даведавацца ў расейскай гімназіі аб адрасе сына, але даведаўшыся аб неспадзеваных выніках сьледзтва,—уцёк з Вільні ў кірунку быццам да Данцыгу.

ВЫБАРЫ У МЕСТАВУЮ РАДУ М. ГОРАДНІ.

Усе Беларусы згуртаваліся каля Беларускага Выбарчага Камітэту, у склад яго ўваходзяць: гр. Карпюк Тамаш (старшыня, Іванюк Сямён (сэкрэтар), Юрэчко Пятро (сябра).

Пасьля перагавораў з расейскімі дэмакратычнымі групамі, 27 верасьня г. г. створаны Беларуска-Расейскі Аб'яднаны Выбарчы Камітэт з 4 асоб: Карпюк Т.—старшыня (Бел.), Малькевіч—віцэ-старшыня (Рас.), Юрэчко П.—сэкрэтар (Бел.), сябры: Іванюк С. (Бел.), Байрашэўскі А. (Рас.). Камітэт знаходзіцца на Дамініканскай вул. № 22, пакой 5 (готэль Брыстоль).

Кандыдаты Беларуска-Расейскага Блёку № 12.

1) Федарук Уладзімір—кіраўнік беларускай школы ў Горадні (Бел.).
2) Байрашэўскі Аляксандар—праўнік (Рас.).
3) Влезлоў Уладзімір—механік (Бел.).
4) Лукашык Леанід—чугуншчык (Бел.).
5) Алешкевіч Міхась—работнік.
6) Юрэчко Пётр—разьнік (Бел.).
7) Таўрэль Язэп—работнік (Бел.).
8) Белевіч Павал—работнік (Бел.).
9) Рахунак Кастусь—слёсар (Бел.).
10) Наумюк Аляксандар—бугалтар (Рас.).
11) Свідэрскі Павал—слёсар (Бел.).
12) Савіцкі Антон—работнік (Бел.).
13) Галавач Мікалай—шофар (Бел.).
14) Чыкун Міхась—работнік (Бел.).

Прадвыбарнае веча.

У нядзелю 2-га кастрычніка ў салі б. „Мадэрн" адбыўся мітынг у справе выбараў у меставую Раду ў Горадні Беларуска-Расейскага блёку № 12.

З прамовамі выступалі: гр. Малькевіч, Лукашык, Байрашэўскі, пасол Ярэміч, сэн. Назарэўскі і Багдановіч з Беларускага Пасольскага Клюбу.

Мітынг адчыніў старшыня Беларуска-Расейскага блёку Т. Карпюк.

Малькевіч і кандыдат да меставае Рады Байрашэўскі, абрысавалі значэньне блёку і значэньне нашых прадстаўнікоў у Радзе, якія павінны будуць дамагацца паляпшэньня для меншасьцяў.

Лукашык Леанід, кандыдат у меставую Раду, абрысаваў гістарычнае і этнаграфічнае жыцьцё Беларусаў і што да гэтага часу ня было голасу беларускага ў Радзе, гэтым самым Беларусы ня мелі свайго абаронцы. Настаў час калі беларускі прадстаўнік, як усе іншыя, будзе дамагацца паляпшэньня для нашага грамадзянства. Адначасова падчыркнуў, што мы ідзём не палітыкаваць, не дэмагагічнымі фразамі карміць Беларусаў, а ідземо працаваць для палепшаньня нашага гаротнага насяленьня і дамагацца:

1) Здаваленьня ўсіх сацыяльных, культурных і нацыянальных патрэбаў нашага грамадзянства м. Горадні.

2) Зьмяншэньня падатковых цяжараў для бяднейшага насяленьня места.

3) Аблягчэньня выкупу чыншавых пляцаў знаходзячыхся пад прыватнымі забудовамі.

4) Упарадачэньня гаспадаркі мейскае і сьціслы кантроль над фінансавай і матэр'яльнай часткай Магістрату.

5) Выбрукаваньня вуліц, правядзеньня электрычнасьці, вадацягаў і г. д. у ваколіцах места.

6) Зьменшэньня безрабоцьця арганізацыяю публічных работ, якія-б здаволілі патрэбы жыхарства.

7) Скутэчнае барацьбы з дарагоўляй.

8) Раўнапраўя нацыянальнасьцяў пры прыйме на службу ў установы і прадпрыемствы мястовага самаўраду і пашанаваньня мовы ўсіх нацыянальнасьцяў места.

9) Крэдытаў на:

а) культурныя патрэбы мястовага насяленьня (народныя тэатры, бібліатэкі і інш.),
б) беларускія школы, дабрачыннасьці і прытулкі,
в) шырокую помач безработным і апеку над інвалідамі і старцамі,
г) арганізацыю „Каплі малака" для бедных дзяцей усіх нацыянальнасьцяў,
д) залажэньня бясплатных амбулаторыяў, кухань і лазьні для беднага насяленьня,
е) павялічэньня будоўлі дамоў з мэтаю пашаненьня і паляпшэньня кватэр,
ж) адчыненьня мястовых коопэратываў і склепаў.

Далей выступалі з прамовамі: пасол Ф. Ярэміч, сэнатар Багдановіч, сэн. Назарэўскі.

У канцы веч. былі прыняты рад рэзалюцыяў, між імі ў справе пасла Барана і аб тым што ўсе работнікі і інтэлігенцыя павінны галасаваць за сьпісак № 12.

БРАТЫ БЕЛАРУСЫ!

Усе, у кім б'ецца сэрца беларускае, усе хто хоча мець сваіх абаронцаў ў Радзе—станьце пад наш сьцяг і ГАЛАСУЙЦЕ ЗА НАШ СЬПІСАК № 12.

Работнікі, рамесьнікі і працоўная інтэлігенцыя! Да Вас зьвяртаемся і заклікаем галасаваць за нашых кандыдатаў, якія стойка будуць бараніць Вашы інтарэсы і старацца дапамагчы нашаму гаротнаму жыцьцю.

Нашыя прадстаўнікі ідуць у Раду Мейскаю не палітыкаваць, а працаваць,—працаваць на карысьць сваіх выбаршчыкаў і на дабро нашага старога м. Горадні.

Колькі хопіць сілы і пазволяць сучасныя варункі, нашыя прадстаўнікі будуць вясьці барацьбу, каб праграма Камітэту была праведзена ў жыцьцё.

Ня верце тым, хто кажа, што нашы кандыдаты выстаўленыя Выбарным Камітэтам складаюцца з асоб, якія ня будуць змагацца за інтарэсы шырокіх мас грамадзянства.

Тыя, хто гэта кажа, выракліся свайго нацыянальнага імені і хочуць у мутнай вадзе злавіць рыбу; гэтыя людзі, баючыся свайго нацыянальнага аблічча гэтак сама будуць баяцца і бараніць Вашыя інтарэсы ў Радзе.

Мы нясём сваім сьпіскам побач з шырокай праграмай сацыяльнай і імя нашага народу, голаса якога ня было ў старай Радзе; а тыя, хто процяў нас — нясуць дэмагогію і пустыя фразы.

Беларускія выбаршчыкі! Няхай Вашае сэрца, набалеўшае ад цяжкага гаротнага жыцьця, скажа Вам, хто зможа ляпей абараняць Вашыя інтарэсы ў сучасных варунках.

Прачытайце нашую праграму і Вы пераканаецеся, што яна захапляе ўсе галіны нашага жыцьця.

Нашыя прадстаўнікі не адмовяцца ад гэтае праграмы і будуць праводзіць яе ў жыцьцё.

Беларусы м. Горадні! Няхай 9 кастрычніка (октября) г. г. будзе для нас вялікім сьвятам, няхай у гэты дзень кожны з Вас выпаўніць свой абавязак і галасуе за наш сьпісак **№ 12**.

Усе да урны!

Ні воднага голаса за другіх!

Усе дружна галасуйце за наш сьпісак Беларуска-Расейскі блёк **№ 12**.

Памятайце — у еднасьці сіла!

Беларускі Выбарны Камітэт у Гогадні.

Выключэньне мін. Марачэўскага з П. П. С.

Як пішуць з Варшавы, партыйны суд П. П. С. абвясьціў сваю пастанову ад 24.IX с.г., якой выключыў інж. Андрэя Марачэўскага з партыі П. П. С. за тое, што мін. Марачэўскі ў кастрычніку прошлага году самавольна ўступіў да ўраду марш. Пілсудскага і падтрымоўваючы дзейнасьць гэтага ўраду, зламаў партыйную карнасьць і зрабіў шмат шкоды інтарэсам работніцкай клясы.

ЯКУБ КОЛАС. 6)

Сымон Музыка.

Поэма.

(Працяг).

II

Заблішчала, зазьзяла на ўсходзе лука —
Бераг неба над краем зямлі;
Залатыя чаўночкі ўсплылі,
З безьбярэжнай далі
Разьлівае ўжо блеск агнявая рака,
І чыясь там рука
Аднімае заслону з зямлі.
А з-за краю нябёс вочы ўскінуў дзянёк,
Сыпнуў чырвань на шапкі лясоў,
Нясе жмут залатых каласоў,
Абрусоў, паясоў
Белы сьвет убіраць, небу сплесьці вянок,
І расьсеяўся мрок,
Адамкнуўся цямраны засоў.
І балуе пажар—іскры сонцавых кос,
Разьнімаецца шырай, дужэй,—
Ясны дзень павядзе цяпер рэй.
На душы весялей,
А ўчарашняга дня кроплі вылітых сьлёз
Замарозіў мароз —
Срэбрам іх парабіў, чарадзей!
Шоў Сымонка, углядаўся,
Як гарэў і зьзяў усход,
Як дзень новы з ім вітаўся
І зваў весела ўпярод.
І ён шоў, мінаў сялібы,
Што чарнеліся ў далі,
Шоў прасткамі церва скібы
Сьвежа ўзгараней зямлі,
Каб з людзьмі не сустракацца
І хітрэй схаваць сьляды,
Бо мог кожны запытацца,
Хто, адкуль ён і куды
Ідзе рана так да сьвету,
Абарваны чуць адзеты
І абуты ў пасталы?
Доўга ён трапаў, далёка
Кінуў роднае сяло.
Над лясамі ўжо высока
Сонца ўгору падышло
І выгнаньніка ласкала,
Грэла, песьціла цяплом
І, як матка цалавала
Тэю коскаю-сьвятлом.
Як сьмяюцца толькі дзеці,
Усьміхнуўся тут Сымон,
Бо пачуўся, што на сьвеце
Не адзін ён — з скрыпкай ён!
Вочкі хлопчык ускідае,
Каб акінуць гэту даль,
Крэпне сілка маладая,
Чаго-ж шкода? чаго жаль?
Эх, што можа быць даражай
Вольнай волечкі, палёў?
Гэтай сіняй далі гожай,
Невядомай і прыгожай,
Без канца, без берагоў?
Гэтых хмарак злотатканых,
Ветры посьвісты ў палёх,
Думак сьветлых, мар нязнаных
І нікому неказаных
Казак лесу і дарог?
Што цікавей падарожжа,
Негаданых зьяў быцьця,
Шуму лесу, сьпеву збожжа,
Новых песень запарожжа,
Сьпеву новага жыцьця?
Эх, ты шыр-прастор далёкі!
І шчасьлівы будзе той,
Хто душою адзінокі,
Вольны сэрцам, яснавокі
Згодна злучыцца з табой!
Ды Сымонка з-за трывогі
Ночкі жудаснай ня чуў.
Што балелі яму ногі
І што голад яго гнуў.
Вось задача, дык задача:
Дзе і як здабыць яды?
Папрасіць хіба, няйнача?
Да дзе сунуцца? Куды?
І ён стаў шукаць вачамі,
Дзе-б спыніць іх і на чым.
Унь там хата за карчамі,
Якраз з коміна ідзе дым,
Коціць лёгкія клубочкі,
Дужкай зьвіўшыся ўгары,
І так вабяць яго вочкі
Тыя ціхія двары!
Пэўна там пякуць аладкі.
Вось каб блінчык, хоць адзін!..
Ён вачэй ня зводзіць з хаткі,
Мысьліць некалькі хвілін...
Не, брат трохі рызыкоўна:
А спытаюць: хто такі?
Небясьпекі ўсюды поўна, —
Не, туды йсьці ня з рукі.
Дый сабакі там ліхія, —
Далей лепш пайсьці адсюль.
Ён мінае хаткі тыя,
А ў жывоціку — буль-буль!
Слабасьць чуе мілявець ногі,
Але йдзе — куды? зачым?
Трудны першыя парогі,
А што далей будзе з ім?
Так ідзе ён, а з ім поруч
Думак коціцца клубок.
Раптам нікне ў сэрцы горач —
Унь кудзеліцца дымок!
Як ён мілы і павабны,
Толькі й можа знаць пастух.
Тэчца сіні шнур ядвабны
І спакойны такі рух!
Нікагусенька няма.
Хлопчык зразу весялее, —
Духам падаў ён дарма.
Зьнікла гора, як-бы труска,
Дым зьнёс цяжкую думу;
Будзе хлопчыку закуска,
Будзе сьнеданьне яму!
Бо на полі бульбы многа,
Бульбы можна напячы.
І бярэ тут рух малога,
На агонь нясе карчы.
Чуць агеньчык разгарэўся,
Ён — у бульбу на загон;
Так капае, аж угрэўся,
Бо свой клопат — ня прыгон.
Бульба у прыску, а над прыскам
Бурна полымя гарыць
З шумам трэскам, з нейкім піскам,
Бы з ім хоча гаварыць.
Той агеньчык разгараўся,
Бойка полымя шугаў,
З-пад карчажкі выбіваўся,
Тонкай стужачкай зьвіваўся
І паленцы ахінаў;
І дымок пагульваў жвава,
Гнаў клубочак за клубком,
Браў улева, рваўся ўправа,
Бег раўнюсенькім слупком
У прасторы горных сьветаў
І губляўся там, зьнікаў...
Жартаўнік агеньчык гэты!
Дзе-ж наўперад ён блукаў?
Думаў хлопчык: Ён—цікавы.
Дзе-ж ён быў? Дзе будзе зноў?
Ён і злосны і ласкавы,
Ён спакойны і рухавы,
Ён і стар і вечна ноў.
Ён патухне, а жыць будзе...
Хіба ў ім нейкі дух ёсьць?
Я-ж у сьвеце толькі госьць,

Польска-літоўскія спрэчкі.

Спрэчкі за Вільню.

Як даносяць польскія газэты, літоўскі ўрад праектуе зьмяніць канстытуцыю і ўставіць да яе дадатковы артыкул 4-а, які пастанаўляе, што сталіцай Літоўскай рэспублікі ёсьць Вільня.

У сувязі з гэтым польскае „Słowo" ў канцы свайго гарачага „апэлю" да ўраду і да народу польскага піша: Маем тут у Віленшчыне падставы дамагацца ад польскага ўраду каб нашай віленскай будучыні ніхто не перапыняў у гэткі спосаб. Падставамі гэтымі ёсьць пацзеі Літоўска-Беларускай дывізіі, геройчная падстава польскай Вільні ў часе акупацыі нямецкай, бальшавіцкай, ковенскай. Гэта ёсьць нашы падставы, гэтыя сьвежыя, сьвядомасьць аб каторых найвышэй носім у сэрцы. І дзеля гэтага маем права, каб да пастановы заборчай дзяржаўкі, далучаючай Вільню да сваей тэрыторыі—не дапусьціў".

З гэтых слоў бачым, што сваё права да Вільні „Słowo" апірае на сіле аружжа. Добры аргумант, няма чаго казаць!

Польскі шавінізм школьны

Як падаюць польскія газэты, інтэрнаваныя ў Ворнях польскія вучыцялі прыслалі ў Вільню пісьмо ў якім пішуць, што да выкананьня вучыцельскіх абавязкаў падыхтаваных пачуцьцём народнай сьвядомасьці як Палякаў, літоўская ўлада пазбавіла іх вольнасьці і замкнула ў канцэнтрацыйным абозе ў Ворнях. Пісьмо сваё заканчваюць гэтак: „Завём вялікім голасам сваіх братоў з-за кардону; памажэце нам, заступіцеся за нас, не дазвольце каб нас каталі і мучылі за польскую школу, за польскую мову, за польскую традыцыю. Няхай вялікая 30 міліённая Польшча не дазволіць, каб тутака за мяккою—каталі Палякаў за польскасьць, каб выкідалі польскую дзятвару, каб нішчылі тое, што ў Літве адвечна шанавалася, як крыніца культуры, што набыло права літоўскай грамадзкасьці далёка паўнейшае, чым грамадзкасьць цяперашніх уладароў Літвы, якіх аднэй заслугаю ёсьць пашыраньне ненавісьці і сеяньне крыўды".

Чытаючы гэтае пісьмо з-за кардону кожны Паляк адчуў можа няпрыемнае ўражаньне, але ці многа з іх задало сабе пытаньне, а як гэта справа пастаўлена ў Польшчы? Ці многа з іх зварочвае ўвагу на тое, што Беларускі Народ, жывучы пад Польшчай на сваей роднай зямельцы, ня можа вучыць сваіх дзяцей у сваей роднай мове, бо ня мае патрэбных школ, на'т пачатковых, а што-ж казаць аб школах спэцыяльных, сярэдніх або вышэйшых, якіх і зусім няма? А сколькі сядзела і сядзіць у польскіх вастрогах беларускіх вучыцялёў? а сколькі іх, будучы і на волі—ня маюць працы ў той час, як з Галічыны што-раз больш наеждже гэтых адукатараў, якія зусім не разумеюць беларускай мовы, будучы непрыгарнаванымі да нашых варункаў, толькі калечачы дзяцей, марнуючы як школьны час, так і часта вялікую здольнасьць да навукі.

Літоўская агітацыя.

Як падаюць польскія газэты, у сувязі з надходзючым днём 9 кастрычніка, які Літоўцы сьвяткуюць—як дзень сумных угодкаў адабраньня Вільні войскам ген. Жэлігоўскага,—у цэлай Літве вядзецца антыпольская агітацыя; газэта „Lietuva" заклікае літоўскае грамадзянства—кінуць пасыўнасьць у справе здабыцьця Вільні.

На школьных падручніках, на марках і аткрытках паштовых, маюць панапісваць дэвізы „вызваленьня Вільні".

Што дзеецца ў сьвеце?

Зьмена канстытуцыі ў Літве 10 га лістапада.

З Коўна даносяць: Рэфэрэндум (галасаваньне грамадзян) у справе зьмены канстытуцыі, якая мелася адбыцца дня 10 кастрычніка—адложана на 1 месяц, г. зн. на 10 лістапада, дзеля атсутнасьці прэм'ера Вальдэмараса. Агітацыя падчас рэфэрэндум будзе забаронена.

Выключэньне Троцкага з партыі.

Польскія газэты падаюць, што маскоўскія газэты даносяць, што ўрад выканаўчага камітэту камуністычнага інтэрнацыяналу і ўрад цэнтральнай кантрольнай камісіі выдалі камунікат аб выключэньні Вуевіча з лічбы сяброў і Троцкага з лічбы кандыдатаў выканаўчага камітэту.

Камунікат між іншым піша: „Ня гледзячы на прынятыя на сябе ў м-цы жніўні абавязаньні, апазыцыя сілілася стварыць уласную арганізацыйную цэнтралю, што азначае спробу стварэньня новай партыі Троцкага. Адначасна апазыцыя старалася пашырыць лучнасьць з усялякімі групамі выключанымі з камуністычнага інтэрнацыяналу ў Нямеччыне і ў Францыі. На паседжаньні прэзыдыуму камуністычнага інтэрнацыяналу 24 верасьня Троцкі заявіў, што партыйная дысцыпліна яго ня вяжа і выступіў у абароне Сэрэбракова, Прэабражэнскага і Шарова, которыя, як самі прызналіся,—былі арганізатарамі тайнай друкарні, варожай камуністычнай партыі. Справа гэта выкрылася на гэтых днях. Камунікат падчырквае, што ўсе перасьцярогі зьвернутыя ў кірунку апазыцыі—ўжо вычэрпаліся.

Эстонія адварачваецца ад Латвіі.

„Сегодня" зьмяшчае вывады свайго карэспандэнта з лідэрам эстонскіх старонікаў земляробства Іарманам. Іарман заявіў, што, калі дойдзе да скутку трактат гандлёвы Літвы з СССР., тады будзе немагчыма рэалізаваць мытнай вуніі між Латвіяй і Эстоніяй. Цяпер можа быць гутарка толькі аб трактаце гандлёвым Латвіі і Эстоніі.

НАВІНЫ.

— Прадвыбарнае веча ў Горадні. У нядзелю 2-га кастрычніка Беларускі Выбарчы Камітэт у меставую Раду ў Горадні арганізаваў прадвыбарчае веча. На вечы прамаўлялі: пасол Ф. Ярэміч, сэнатары В. Баградовіч і А. Назарэўскі. На вечы было даволі шмат народу. Усе прысутныя работнікі і інтэлігенцыя былі вельмі здаволены з прамоўцаў і пастанавілі галасаваць за сьпісак Беларускага Выб. Камітэту № 12.

— „Праваслаўная Беларусь". Пад гэтакім назовам 1-га кастрычніка выйшаў № 1 царкоўна-грамадзкага і палітычнага двутыднёвіка са зьместам: Ад Рэдакцыі; Царква і Дзяржава; Беларуская палітычныя групы; Нацыянальная мова ў праваслаўнай царкве: Мэморыял у царкоўных справах; Беларуская народная асьвета ў Латвіі; Значэньне коопэрацыі ў жыцьці грамадзянства і Палітычная хроніка. Рэдактарам двутыднёвіка зьяўляецца пр. Л. Голад, у часопісі супрацоўнічае сэн. В. Багдановіч.

— Сьледзтва ў справе Грамады і Незалежнай Партыі Хлопскай. Як даносяць некаторыя газэты, сьледзтва ў справе Грамады мае закончыцца ў канцы гэтага месяца.

Дзеля таго, што Грамада працавала на абшары 4-х ваяводзтваў: Віленскага, Наваградзкага, Беластоцкага і Палескага,—сьледзтва вядуць акружныя суды ў Вільні, Навагрудку, Берасьці і ў Пінску. Суд мае адбыцца прыблізна ў лютым або ў сакавіку наступнага году і адбывацца мае аднаначасна ўва ўсіх 4-х акружных судох.

На лавах падсудных засядзе каля 400 асоб, у гэтай лічбе 4 паслоў арганізатараў Грамады.

Незалежна ад гэтага, вядзецца сьледзтва ў справе Незалежнай Партыі Хлопскай, якая, як і Грамада, абвешчана нелегальнай. Сьледзтва гэта мае закончыцца разам са сьледзтвам у справе Грамады. У ліку арыштаваных сяброў Н. П. Х. знаходзіцца пасол Галавач.

Суд будзе цягнуцца колькінаццаць дзён. Дапрашывацца будзе з двух бакоў—каля 1000 сьведкаў, у тым ліку некалькі паслоў.

Як і госьці ў сьвеце людзі...
Дзіўна гэта, страх цікава
Я-б хацеў быць сам агнём:
Я-б дымком па небе плаваў,
Па зямлі-б хадзіў сьвятлом. —

Дагарэлі дровы —
Полудзень гатовы.

У Сымонкі баль ды годзі,
Ён усеўся на калодзе,
Ён у лесе, бы ў гасподзе.
А настольнік — пласт імшысты
Ды прыгожы, ды іскрысты,
З густам выткання і чысты.
Тыя ніткі зямля прала,
Тую пражу сонца ткала.
Коскі сонца хлопцу служаць,
А бульбінкі толькі тужаць:
Ён ня можа іх адужаць,
Аж зайздросьцяць яму сойкі,
Штось сярдзіта сьвішчуць з хвойкі,
Справа чуць ня йдзе да бойкі.
І мурашок бярэ дзіва,
Прыпаўзьлі сюды маўкліва,
Пазіраюць унікліва,
Пасваему б'юць у лапкі,
А Сымон сядзіць бяз шапкі,
Бульба тая смачней бабкі.
Узмацці хлапчынка сілы,
Уздужаў ён і ажыў, —
Тут куточак такі мілы,
Так ён добра паслужыў!
Нават кідаць яго шкода.
Ён прысеў на гладкі пень.
Заціішна, і ў сэрцы згода, —
Хоць сядзі тут цэлы дзень.
Ён сядзіць, а ў ім штось грае,
Нейкіх сьпеваў шум дзіўны,
І няма ім канца-краю,
Ім валодаюць яны.
Дзе-ж ён чуў іх? І адразу
Ноч успомніў тут Сымон,
Постаць, дзедаву выразу,
І ўсё, што навеяў сон.
Ён наладзіў скрыпку жыва,
Чуць крануўся струн смычок,
Звонкіх зыкаў пераліва
Поўняць лес, маладнячок.
Сьвет забыў цяпер Сымонка,
Скрыпцы душу ўсю аддаў,
І пашла-пашла гамонка —
Лес сьмяяўся і рыдаў.
А скрыпіца галасіла
Смутнай восені даждж ом,
Адчувалася ў ёй сіла,
Што лілася ручаём;
І адразу адрывала
Сьпеў магутнасьці яна,
Каб зноў квола задрыжала
Не чуткая струна.
Граў Сымонка і часамі
Смык ад скрыпкі аднімаў
І кудысь у глыб вачамі
Пільна-пільна пазіраў,
Потым зноў ён ачынаўся;
Сэрца білася ў грудзях,
І агоньчык запаляўся
У яго кругленькіх вачах.
Зноў над скрыпкаю жалобна
Смык хадзіў, бы штось раняў,
І сьлязамі дробна-дробна
Лес дубраву напаўняў.
Хлопчык змоўк і здрыгануўся,
Аж падскочыў: перад ім
Сівы дзед стаіць сагнуўся,
Вокам моргае сьляпым!
Страшны, бледны, абарваны,
Жыцьця пасынак, бядак,
На ім торбы і лахманы,
У руцэ кій — то жабрак.
— Хто ты, хлопча? — дзед пытае:
Чый сынок? якіх бацькоў?...
Ну-ж і хлопец! Моц сьвятая!
Маладзец, каб я здароў!
Твае граньне гоіць раны,
Ну й мастак ты, хоць малы! —
Хлопчык бачыць — дзед рахманы,
Хоць і страшны ды ня злы,
Але што сказаць адразу:
Праўду вылажыць? салгаць?
Дзед стаіць і жджэ адказу,
Потым зноў давай пытаць.
— Я... так... хлопец... падарожны,
Праз сябе сам... Я... нічый! —
І пры гэтым асьцярожна
Ён зірнуў на дзедаў кій.
— Як-жа гэта: сам сабою? —
Дзед ускінуў плячуком: —
Ты-ж ня вырас пад вярбою
Ці ў бары баравіком?
— Я дзядок прагнаны з хаты
І іду... куды? у сьвет! —
Больш зьдзівіўся дзед кудлаты,
Разважае нешта дзед.
— Гм, хлапчын: сьвет вялікі.
А прыпынку ў ім няма,
Прападзеш, бы яблык дзікі,
Цяпер восень, там зіма.
Дзе-ж ты дзенешся зімою?
Хто табе прытулак дасьць?
Эх, спазнаешся з бядою!
Эх, шырока яе пасьць!
Горка, горка давядзецца,
Ты старога запытай.
Ой, часамі так прыпрэцца,
Што хоць рэпачку сьпявай!
А на сьвеце, хлопча, ўсякіх
Многа знойдзецца людзей.
На пахілых і сабакі
Брэшуць злосней і гарэй...
Як-жа ты надумаў дзеткі?
— А ня ведаю... ніяк...
— Го, то кепска мая кветка! —
Галавой матнуў жабрак.
Змоўк дзядок, маўчаў Сымонка,
Апусьціўшы вочы ў дол,
А стары разважаў тонка
І так кажа: — Што-ж, сакол,
Вось што я табе параю,
Каб ня траціць лішніх слоў:
Я стары і лепей знаю,
Што рабіць каб я здароў!
Пойдзем, хлопча, маім шляхам:
Будзе нам латвей удвух;
Ты ня будзеш жыць пад страхам,
Што злы голад выне дух.
У мяне-ж ёсьць свая хатка,
Нажабруем купім дроў;
Печ прыгорне нас, як матка,
Добра там, каб я здароў!
І ня трэба чыёй ласкі,
Хай сабе трашчыць мароз,
Мы расказваць будзем казкі —
У мяне іх цэлы воз.
— Ну, а бiцца дзед ня будзе?
— Што ты!? не, каб я здароў,
Каб памёр на гэтым грудзе!
— Калі так, то я гатоў. —
Дзед сядае на калоду,
І, заместа барышу
Дае сальца малышу,
Каб азначыць тую згоду.

(Далей будзе.)

Ніколі не зьнішчай газэты, прачытаўшы дай яе суседу!

З ГАЗЭТ.

„Народны сьцяг пераможа".

Пад гэтакім загалоўкам „Białaruskaja Krynica" ў № 40 зьмяшчае перадавіцу, у якой між іншым піша так:

„Недахват культуры, народнай і палітычнай сьведамасьці ў Беларускага Народу былі і ёсьць галоўнай прычынай тых жудасных хвароб, якія беларуская справа цяпер перажывае. На цемнаце нашага народу можна іграць так, як спрытны „музыка" іграць пажадае. Кожнаму, бліжэй знаючаму беларускія сучасныя справы, ведама, што ў нашыя дні найбольш такім „музыкам" зьяўляецца г. Ант. Луцкевіч. Чалавек гэты, будучы мешчанінам татарскага паходжаньня, не адчувае ў сабе беларускай народнай душы і ня можа сябе пасьвяціць беларускаму народу, як такому. Ён выбраў сабе ідэал ня служэньня народу, але служэньне свам асаблівым ідэалам. Пан А. Луцкевіч, як цьвердзяць на'т блізкія да яго, — гэта перадусім масон. Гэта сябра тэй міжнароднай буржуазнай арганізацыі, якая сваей мэтай мае быць пры кожнай уладзе і змагацца ўсімі сіламі з Хрысьціянствам.

Маючы гэта на воку, лёгка нам зразумець, чаму п. А. Луцкевіч перакідаецца ад партыі да партыі, ад арганізацыі да арганізацыі, ад ар'ентацыі да ар'ентацыі. Маючы на воку масонства п. А. Луцкевіча, лёгка ўразумець яго беспрынцыповасьць, фанатызм, ненавісьць да беларускіх арганізацыяў і кірункаў, маючых за свае ідэалы адраджаны і ўзгадаваны Народ на асновах хрысьціянскай культуры і цывілізацыі. Гэтым тлумачыцца гібкасьць яго сумленьня, калі чуючыся слабым проста з сатанізмам накідаецца на ўсіх працьўнікаў, забываючыся аб усякай прызвайтазьці, называючы іх славамі, якіх не пастыдаўся-б навет не адзін віленскі вулічнік. Вось звычайны слоўнік п. А. Луцкевіча, асабліва да нас стасаваны: банда, каналія, ашуканцы, здраднікі і т. п.

Гэтым асаблівым характарам п. А. Луцкевіча тлумачыцца так-жа і той факт, што бышую „Грамаду" пакіраваў ён у той бок, дзе спаткала турма яе сяброў".

Распараджэньне аб калёсным руху.

Віленскае ваяводзтва выдала распараджэньне аб калёсным руху на публічных дарогах. Распараджэньне гэтае часам не адказвае мясцовым варункам і затым разьмінаецца з мэтамі і бывае на'т не ўмагату жыхарству. Доказам гэтага можа быць прыклад з Міцкунскай вол. Віленска-Троцкага павету. Сябры валасной рады гэтай воласьці прыслалі ў Сойм заяву наступнага зьместу:

„На абшары нашай воласьці зьявіліся абвесткі (адна з гэтакіх далучаецца) Старосты Віленска-Троцкага павету ад 10-га жніўня с. г. ў справе калёснага руху на публічных дарогах.

Хоць абвестка выдана на падставе „przepisów" ня ўнікаючы ў мэрытут справы, мы прадстаўнікі воласьці, лічучай 16018 жыхароў зварочваемся да высокага Сойму з наступным:

1) Пункт 4 абвесткі забараняе ехаць групамі больш як 6 вазоў.

Гэты пункт ня можа быць выкананы ў целасьці, бо не адказвае мясцовым варункам і псыхіцы мясцовага жыхарства, а імення: вакоіліца ў нас лясістая, спрыяючая нападам благіх людзей, а пераважна дзікіх зьвяроў. Жыхары дзеля ўласнай абароны, едучы ўначы на торг, або з торгу, сумысьне трымаюцца як найбольшых груп, маючы на мэце ўласную абарону.

2) Пункт 6 абвесткі, а пераважна астатняя яго частка, наказвае пры адходзе фурмана—каня выпрагаць.

Тут паўстае пытаньне—ці, калі едучы праз вёску і хочучы напіцца вады, гаспадар мае адпрагаць каня? Запрагаць і адпрагаць каня ў мясцовай упражцы займець 20 мінут часу.

3) Пункт 8 абвесткі забараняе выпушчаць на дарогі быдла і пташак; паўстае пытаньне, ці выпушчаньне кур ці качак на вуліцу ёсьць праступкам, ці, калі ўбачыць старож бясьпекі і сьпіша пратакол, трэба плаціць 500 зл. кары?

Зважыўшы вышэйшае, мы прыйшлі да вываду: калі паліцыя спаткае начной парой едучых 9 падвод, якія згрупаваліся дзеля ўласнай абароны, а гэтаксама, калі гаспадар прывяжа каня да плоту і зойдзецца напіцца вады, як і ў тым выпадку, калі курыца выйдзе на вуліцу—ня сьпіша пратаколу—паступіць легальна? Не, а знача—сьпіша пратакол і той, што абараніў сваё жыцьцё, і той, што піў ваду, і той, чыя курыца выйшла на вуліцу, як падпадае пад злы тэрмін пана рафэрэнта карнага—заплаціць 500 злотых.

У канцы абвесткі гаворыцца аб салідарнай адказнасьці цэлай вёскі за дакананьне шкоды. Тут лішнім будзе шуканьне фактычнага вінаўніка,—досыць уясьніць на абшары якой вёскі зрабілася шкода і ўжо вінаўнік падае ў рукі справядлівасьці, а з ім і Богу духа вінаваты жыхар вёскі, які аб нічым не ведае.

Зварочваемся да Высокага Сойму аб разгледжаньні і замене некаторых пунктаў, каб распараджэньні ўзгадняліся з варункамі і псыхікай мясцовага жыхарства.

Злажыць гэта паданьне даручаем радному п. Пазьняку Яну. Дня 14.IX. 1927. Міцкуны, Віленска-Троцкага пав., пошта Міцкуны."

У вышэй паданай справе, якая бязумоўна зьяўляецца недарэчнай, пасол Ярэміч рабіў інтэрвэнцыю ў Віленскім ваяводзтве, але інтэрвэнцыя не памагла, бо ўлада ўпарта трымаецца выданага загаду і ня хоча яго зьмяніць.

Гаспадарскі аддзел.

Аб садох на вёсцы.

Амаль ня кожны гаспадар у кожнай вёсцы, хутары ці засьценку заводзіць у сябе сад. Рэч гэта вельмі добрая; бяда толькі ў тым, што мала дзе можна знайсьці садок, каб ён быў практычна пасаджаны.

Больш усяго селянін шкадуе пад садок месца. Ён уважае свой сад толькі, як прыемнасьць, як сваю выгаду, а ня думае таго, што гэты сад з часам можа і павінен даць і вялікі прыбытак.

Дзеля гэтага мы раім сваім паважаным чытачом інакш брацца за гэту справу, інакш глядзець на свой садок. Усе галіны сельскае гаспадаркі мусяць даваць гаспадару карысьць, і толькі тады заможнасьць нашае гаспадаркі паднімецца. Ня трэба шкадаваць месца пад сад, трэба садзіць толькі здаровыя, добрыя прышчэпы, ды выбіраць з добрых гатункаў. Лішнее гальлё трэба абразаць не шкадуючы, а маладым дрэўкам ня трэба даваць пладзіцца, дзеля чаго трэба пладавыя цьвяты зрываць яшчэ ў пупышках.

Часта можа быць, што дрэва пасаджана адно ад другога ня больш, як на 4 або 5 аршынаў; гэтак дрэўцы растуць дрэнна, галіны іх будуць даставаць адна другую і навет сплятуцца. У гэты час дрэўцам цяжка ўжо дапамагчы. Даходу з такога саду спадзявацца нельга, бо калі і будзе трохі фрукту, дык ні добрага смаку, ні ўзросту ня будзе. Хто хоча мець прыгожых і шмат яблыкаў, хай месца пад сад не шкадуе, хай садзіць дрэва ня менш, як арш. 12. Толькі тады карэньням будзе досыць спажывы і да ўсіх галін дрэва будзе доступ сонца. Толькі пры гэтых варунках можна спадзявацца ад саду карысьці.

Садзіць трэба толькі здаровыя прышчэпы. Усім вядома, што з хворага, ці-то чалавека, ці-то дрэва,—карысьць малая, і хто завядзе ў сябе садок з хворых, пакалечаных дрэваў, той толькі нажыве сабе клопату, а прыбытку ніколі ўжо мець ня будзе.

Якія гатункі заводзіць у садзе—таксама вельмі важна. Дагэтуль на гэты бок справы нашы сяляне мала зьвярталі ўвагі.

А між тым гэта справа вельмі важная. Наша зямля добра надаецца для самага лепшага, важнейшага і патрэбнага на ўсіх цукеркавых фабрыках гатунку яблыкаў—антонаўкі. Вось на гэты гатунак і трэба нашай вёсцы налегчы. Думаецца, каб уся вёска загадавала ў сябе аднолькаквы гатунак яблыкаў, дык хутка-б знайшла і купца на іх і ўзяла-б добрую цану.

Калі гаспадар парашыў завадзіць у сябе садок і мусіць траціць месца, час, працу і грошы, дык трэба садзіць толькі пэўныя і вядомыя гатункі. Дзеля гэтага лепш прышчэпы гадаваць у сябе дома, ці купляць у добра знаёмых мясцох.

Зразумела, пасадзіўшы дрэва, трэба яму даць і дагляд. Ня менш, як праз гады тры, трэба абкладаць гноем і то не каля самога пня, як гэта часта робіцца ў нас, а навокал дрэва, дзе ідуць галіны яго. Галіны, якія растуць у сярэдзіну дрэва, або ідуць адзін другому накрыж і труцца, трэба не шкадаваць і абразаць. Ад гэтага ўраджай фрукта ня зьменшыцца, і плады будуць лепшымі і смачнейшымі. Маладым прышчэпам ня трэба даваць цьвісьці. Можна пакідаць адзудзьве краскі на сільнейшым суку дрэва, каб мець яблычка на спробу, а ўсе іншыя цьвяты зрываць.

Стары практык.

Усіх падпішчыкаў просім прысылаць належныя за газэту грошы. Хто ня прышлець падпіскі, таму будзе спынена пасылка газэты.

Весткі з Краю.

Голас вёскі аб перамозе нацыянальнай ідэалёгіі.
(Пружаншчына).

Вялікае ўражаньне зрабіў на сялян пераход пасла Юрыя Сабалеўскага з „Грамады" да Беларускага Пасольскага Клюбу. Сялянства, якое ўжо мала верыла ў шчырасьць сваіх выбранцаў, якому пачынала здавацца, што іх абаронцы больш абараняюць свае ўласныя інтарэсікі, чым іх—сялянскія—горнучыся пад пратэктарат ці-то Усходу ці Захаду,—у апошнім кроку Ю. Сабалеўскага ўбачыла прызнаньне ім сваіх папярэдніх памылак і імкненьне цяпер паправіць іх, служыць сапраўды-ж свайму народу і абараняць толькі свой народ!

Шчыра вітаючы гэты крок п. Ю. Сабалеўскага жадаем, каб і ўсе іншыя, зьвярнуўшыя з праўдзівага шляху барацьбы, сьвядома ці несьвядома, беларускія дзеячы, успомілі каму яны служаць, і таксама па прыкладу Ю. Сабалеўскага вышлі з пад чужацкага пратэктарату і павялічылі сабою рады змагароў за долю і будучыню свайго беднага, прыгнечанага народу.

Пара апамятацца усім! Народ чакаець на Вас! Оса.

Сорам нашым радным.

Нядаўна адбыліся выбары ў м. Сельцу, Пружанскага павету, у паветовы соймік. У выбарах прыймаў удзел і пружанскі староста. І вось, радныя Селецкай валасьці правялі ў соймік—асадніка п. Еныша! Эх, бедныя вы, авечкі! Ці-ж ня крычыцё вы, што ў вас мала зямлі і ці-ж не змагаецеся з самым істнаваньнем асадніцтва?

У якую глыбокую пропасьць ганьбы кінулі вы сябе паны радныя-Беларусы і адтуль ня вернецеся ізноў. Як ашукалі вы ўсіх тых, хто вас выбраў і паклаў на вас надзеі!

Сорам і ганьба вам адшчапенцы!!!

Бой.

НАША ПОШТА.

Беларускае Кнігарні ў Навагрудку. Абвестку Вашу зьмяшчаем адзін раз. Калі хочаце больш, дык прышліце за абвестку належнасьць па 1 зл. 50 гр. ад кожнай абвесткі.

М. Якімовічу. Ваш ліст зьмесьцім у наступным нумары.

Цікаваму, Вясковаму Беларусу. Весткі Вашы атрымалі, памагчымасьці зьмесьцім.

Сідаровічу Б., Васілевічу М. Пробы нумар паслалі.

А. Крачкоўскаму, Л. Лукашэвічу, С. Грынкевічу. Газэту пасылаем.

Дасталі ад:

Клецкага гуртка Т-ва Беларускае Школы, Багушэвіча Язэпа — 3 зл.

Рубашкі Аляксея — 1 зл.

Ахфяры.

У рэд. „Сялянскай Нівы" прысланы наступныя ахвяры для пацярпеўшых ад паводкі ў Галічыне зл:

гр. Сымона Шробы 1 зл.; Пыльнца С. 60 гр.; Трахімюка К. 40 гр.; Янчуковіча П., Паўлюка М., Зусіма А., Мацея С., Міроньчыка Ф.—па 50 грошы.

Рэдактар і выдавец А. Герасімчук. Беларуская Друкарня ім. Ф. Скарыны, Вільня—Людвісарская 1.